

LAUSUNTO

Helsinki 04.05.2018

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Viite: VM017:00/2018

Asia: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain, tuloverolain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveystieteellinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on 229 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäseninä 80 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Liitteenä SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n lausunto yllä mainitusta asiasta.

Lisätietoja:

Pääsihteeri Vertti Kiukas p. 040 592 4287 vertti.kiukas@soste.fi
lakimies Maarit Päivike, p. 040 571 1314, maarit.paivike@soste.fi

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas
pääsihteeri

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

www.soste.fi

Lausunto

Esityksessä ehdotetaan yhteisöjen tulolähdejaon poistamista. Tulolähdejako vaikuttaa siihen, minkä verolain mukaan verotettava tulo määritetään.

SOSTE pitää esitystä ongelmallisena yleishyödyllisten yhteisöjen kannalta. Yleishyödylliselle yhteisölle on verotuksessa ratkaisevaa, mihin tulolähteeseen sen saamien tulojen katsotaan kuuluvan. Yleishyödyllinen yhteisö maksaa tuloveroa elinkeinotoiminnan tuottamasta tulosta sekä tietyin edellytyksin kiinteistön tuottamasta tulosta.

Lainsäädäntö ei saa muuttua siten, että yleishyödyllisten yhteisöjen verotus kiristyy. Kiinteistön vuokraustoiminnan tuloa on oikeuskäytännössä lähtökohtaisesti pidetty henkilökohtaisen tulolähteen tulona. Nyt esitetään, että elinkeinotoiminnan käsite laajentuisi käsittämään myös kiinteistöliiketoiminnan. Yleishyödyllisille yhteisöille tämä tarkoittaisi huomattavaa veron kiristystä muuhun kuin yleishyödylliseen toimintaan käytetyn kiinteistön tulojen osalta. SOSTE katsoo, että yleishyödyllisten yhteisöjen osalta esitys ei selkeytä verotusta vaan rajanveto-ongelmia siihen mitä pidetään verollisena kiinteistöliiketoimintana ja mitä verovapaana toimintana tulisi varmasti paljon. Ei ole toivottavaa, että säädetään verolainsäädäntöä, joka on tulkinnanvaraista ja johtaa epävarmuuteen sekä oikeusriitoihin. Epävarmuuden välttäminen on erityisen tärkeää yleishyödyllisille yhteisöille, sille ne suorittavat yhteiskunnan kannalta tärkeitä toimintoja. Muiden kuin yleishyödyllisten yhteisöjen osalta esitetyt muutokset ovat kannatettavia, koska ne tarkoittavat verotettavan tulon siirtämistä tulolähteestä toiseen ja tulolähdejaon haitallisten vaikutusten poistamista mm. vähennysten ja tappion tasausten osalta.

Yleishyödyllisillä yhteisöillä on suuri yhteiskunnallinen merkitys Suomessa. Pääministeri Sipilän hallitusohjelman mukaan hallituskauden tavoitteena on mm., että vapaaehtoistoimintaa on helpotettu merkittävästi turhaa sääntelyä purkamalla ja hallinnollista taakkaa keventämällä. Yleishyödyllisiin yhteisöihin lainsäädännön muuttamisen myötä kohdistuvat veronkorotukset haittaavat vapaaehtoistoimintaa ja yleishyödyllisten yhteisöjen toimintaa merkittävästi.

Esitetty malli voi johtaa myös siihen, että sijoitukset kiinteään omaisuuteen voivat tulla epäedullisempaan asemaan suhteessa arvopapereihin tehtäviin sijoituksiin. Arvopaperikauppa ja sijoitukset pörssiosakkeisiin luetaan TVL-tulolähteeseen, jolloin osingot ja luovutusvoitot ovat yleishyödylliselle yhteisölle verovapaata tuloa. Tällainen epäneutraali verolainsäädäntö ei ole toivottua, sillä verotuksen ei tule ohjata verovelvollisten toimintaa ja valintoja.

Yleishyödyllisten yhteisöjen verotusohjeen mukaan: ”Yleishyödyllisen yhteisön laajakin arvopaperisijoittaminen on lähtökohtaisesti sen verovapaata tuloa. Arvopaperikauppaa voidaan vain poikkeuksellisesti pitää yleishyödyllisen yhteisön elinkeinotoimintana. Tällöin huomiota tulee kiinnittää mm. siihen, missä määrin varoja käytetään yleishyödylliseen toimintaan. Toiminnan luonnetta ei voida ratkaista euromääräisillä rajoilla.” Tämän vakiintuneen periaatteen mukaisesti olisi johdonmukaista ja neutraalia verotusta, ettei myöskään yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteän omaisuuden tuotto joudu tuloverotuksen kohteeksi, jos varat käytetään yleishyödylliseen tarkoitukseen.

Esitetyillä muutoksilla voi olla vaikutuksia myös yleishyödyllisten yhteisöjen yleishyödyllisyysstatukseen, vaikka toiminta säilyy samana. Silloin kysymys ei ole pelkästään tulon verollisuudesta, veronmäärästä tai verottomuudesta. Yleishyödyllinen yhteisö, jonka toiminnasta suuri osa on tällä hetkellä verovapaata tai alemmalla verokannalla verotettavaa vuokraustoimintaa, voi muutoksen johdosta menettää yleishyödyllisyysstatuksensa. Tämä saattaa pakottaa yleishyödylliset yhdistykset muuttamaan toimintatapojaan esimerkiksi vuokralaisille epäedulliseen suuntaan.

Ehdotus sisältää varsin yleisluonteisen arvioinnin yleishyödyllisiä yhteisöjä koskevista verovaikutuksista. Yleishyödyllisten yhteisöjen osalta ei ole ollut käytettävissä tietoa siitä kuinka suuri osa vuokratuotoista on veronalaista elinkeinotoimintaa. Tällä perusteella ei voida arvioida mikä osa yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistönvuokrauksesta katsottaisiin muutoksen johdosta kiinteistöliiketoiminnaksi. Esityksen vaikutuksia yhteisöjen yleishyödyllisyysstatukseen ei ole arvioitu. SOSTE katsoo, että tällä perusteella ei voida muuttaa lainsäädäntöä yleishyödyllisille yhteisöille negatiiviseen suuntaan.

SOSTE pitää tärkeänä, että erikokoisissa yhteisöissä toimivat voivat yksiselitteisesti ennakoida ja ymmärtää yhteisön verokohtelun. SOSTE korostaa, että valittu malli ei saa johtaa siihen, että yleishyödyllisten yhteisöjen verotus kiristyy. Tulkintaongelmien välttämiseksi SOSTE esittää, että yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistötulo tulee olla kokonaan verovapaata, jolloin ei tarvitse pohtia onko kiinteistötulo kiinteistöliiketoimintaa vai ei.